

In Memoriam

Manuel Sacristán

A conseqüència d'un infart moria el professor Manuel Sacristán (Madrid 1925 - Barcelona 1985). És difícil resumir en pocs mots el que han significat la seva personalitat i el seu mestratge en la cultura i la vida universitària de Catalunya. Millor que nosaltres ho han fet els filòsofs i polítics del país en l'obituari que reproduïm i que ens estalvia l'elogi afalagador, sempre merescut però ara ja sobrer, perquè la seva obra en curs de publicació parla per ell.

Sacristán introduí a la Barcelona de la postguerra la lògica contemporània i fou un pioner en la difusió dels estudis d'epistemologia. Però el seu record resta vinculat a la penetració del marxisme en els anys més foscos de la dictadura. Traductor i comentador de Marx, Engels, Luckács, Gramsci... dedicà la seva vida a l'estudi i la divulgació del marxisme en una original fusió de teoria pràctica que el portà a la presó en diferents ocasions i fou també la causa de la seva expulsió de la Universitat de Barcelona el 1964 i el 1973. És lamentable el fet que fins l'any passat Sacristán no assolís una situació laboral estable a la Facultat d'Econòmiques de la UB, on era actualment catedràtic de Metodologia de les Ciències Socials. A diferència de tants altres, mantingué tothora el seu convenciment que la teoria mancada de praxi era eixorca, i fou, en el postfranquisme, l'inspirador del Comitè Antinuclear de Catalunya i de la revista *Mientras Tanto*, que ara continua el seu esforç.

Obituari de Manuel Sacristán

La desaparició de Manuel Sacristán ha donat origen a un bon nombre d'articles periodístics que recullen aspectes sobresortints de la vida, l'obra i el projecte històric que omplí els seus afanys. Sense cap ànim d'exhaustivitat recollim alguns dels textos més importants dedicats al seu record en la premsa catalana. Creiem que poden servir per reconstruir un temps del nostre país i la nostra cultura, alhora que constitueixen l'expressió d'un sentit homenatge dels seus companys i deixebles directes i, en general, de les diverses tendències filosòfiques a Catalunya.

ALCOBERRO I PERICAY, Ramon, «Manuel Sacristán (1925-1985)», *El Llamp*, 34, 3 d'octubre de 1985, p. 33.

BILBENY, Norbert, «Ètica i política d'un estudiós exigent», *Avui*, 29 d'agost de 1985, p. 26.

- BUENO, Gustavo, «Lógica i filosofia: dos momentos de M.S.», *El País*, 1 de setembre de 1985. Suplement de Llibres núm. 306.
- CAPELLA, Daniel, «La clandestinidad hecha historia», *El País*, 25 d'octubre de 1985, p. 29.
- CARRERAS, Francesc de, «Sacristán, maestro», *El Periódico*, 1 de setembre de 1985.
- COLOMER, Josep Maria, «Un pensador crític excepcional», *El Món*, núm. 176, 6 de setembre de 1985, p. 30.
- CRUZ, Manuel, «Las condiciones del pensar», *El País*, 28 d'agost de 1985.
- DOMÈNECH, Toni, «¿En qué sentido fue el último marxista?», *El País*, 1 de setembre de 1985. Suplement de Llibres núm. 306, p. 3.
- FERNÁNDEZ BUEY, Francisco, «El destino de los moralmente fuertes», *El País*, 1 de setembre de 1985. Suplement de Llibres núm. 306, p. 3.
- GUTIÉRREZ ÁLVAREZ, J., «Consideraciones sobre Sacristán», *El Noticiero Universal*, 29 d'agost de 1985, p. 10.
- LORÉS, Jaume, «Un personaje insustituible», *La Vanguardia*, 29 d'agost de 1985.
- MUGUERZA, Javier, «Adiós a Manuel Sacristán», *El País*, 1 de setembre de 1985. Suplement de Llibres núm. 306, p. 2.
- OBEJERO LUCAS, Félix, «La incòmoda ortodòxia de Manuel Sacristán», *El Món*, núm. 180, 4 d'octubre de 1985, p. 36.
- RAVENTÓS, Joan, «Manuel Sacristán, la pasión política de un intelectual», *La Vanguardia*, 3 de setembre de 1985, p. 21.
- RIBÓ, Rafael, «Un silenci incòmode», *Avui*, 29 d'agost, de 1985, p. 26.
- ROIG, MONTSERRAT, «Volver», *El Periódico*, 2 de setembre de 1985.
- ROIG, Montserrat, «Un gran amor», *El Periódico*, 4 de setembre de 1985.
- RUBERT de VENTÓS, Xavier, «Un símbolo intelectual», *La Vanguardia*, 28 d'agost de 1985.
- SEMPERE, Joaquim, «M.S. una evolució coherent», *El Món*, núm. 176, 6 de setembre de 1985, p. 32.
- SOLÉ TURA, Jordi, «Punto de referencia singular», *El País*, 29 d'agost de 1985, p. 19.
- VALVERDE, José María, «Memoria personal», *El País*, 29 d'agost de 1985, p. 19.
- VÁZQUEZ MONTALBÁN, Manuel, «Contribución a la creación de un mito», *El País*, 28 d'agost de 1985, p. 19.
- VILAR, Gerard, «La veracidad de un educador», *La Vanguardia*, 29 d'agost de 1985.

J.T.